

neagră. Fonta vînzăţ kăprinde tot-d'azna o kăantitate notabilă de siliciu.

Această fontă esenţială aer, se oksidă kă mai multă renezicăzne de kît cea albă, pentră kă este mai poroasă de kît aceea.

Kind dăpă ce se va fi tonit fonta cea vînzăţ, se va rîci îste arănkînd'o înt'r'o apă rece, atăncî o face de eprovă zn fel de kălire, şî se transformă în fontă albă. Această modifikăcie se prodăce tot-d'azna kind o fontă vînzăţ se răceşte prea îste; fonta devine atăncî mult tare şî mai spărgătoare. Se poate însă îmmăia tonînd'o din noş şî răcînd'o încet. Toate fontele albe nă se îmmoaie prin reînkălzire; cele ce kăprind manganesă stăţ tot-d'azna albe.

Înt'r'o fontă albă dovîndîţ prin kălirea znel fonte vinete, kărvănele se află poate în kombinăcie kă feră şî nămai este aci în stare de grafit; kăci kind se disolvă această fontă înt'r'zn acidă, nă mai lasă residă negră, şî cea mai mare parte a carbonului se degraie în stare de carbură de hydrogenă.

Fonta neagră şî fonta vînzăţ ţărnate în minere de de fer gros eprovă zn fel de lăcăcie; partea care s'ă răcită mai întiă, şî care este poate mai puţin tonitoare, nă kăprinde de kît cam 1 saş 1,5 la % de kărvăne, este prea tare şî are cea mai mare parte din proprietăţile oţelăci; în vreme kă partea ce se află la centră este bogată în carbonă şî multă mai tonitoare. Se foloseşte cîne-va adesea de această proprietate spre a întări la săprafăţ oare-care piese în fontă ce săleşek la confecţionea laminorilor.

Phosphorul kăprins în fontele vinete le împăcienează tenacitatea lor, dar le adăoară fluiditatea, şî le face bune de întăpărităra obiectelor de artă.

Fonta vînzăţ săleşek, saş pentră întăpărităra la întăcia tonire saş pentră afinaşă.

Fonta albă. — Am zis kă se pteă dovîndi o fontă albă răcînd îste fonta vînzăţ; dar fontele albe ordinară se prodăk în fornăla înalt, ori redăkind minie-